

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในทุกวันนี้เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า ความสามารถของมนุษย์ในด้านการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ก้าวหน้าไปไกลมาก เทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆ ถูกนำมาใช้ทั้งทางด้านพลเรือนและทางการทหาร เทคโนโลยีเลเซอร์ก็เป็นหนึ่งในนั้น เลเซอร์ก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย แต่ในขณะเดียวกัน การพัฒนาแสงเลเซอร์ทางการทหารได้ก้าวไกลไปถึงขนาดนำมาเป็นอาวุธที่ใช้โจมตีทั้งวัตถุและบุคคล ซึ่งในกรณีการใช้โจมตีบุคคลนั้นจะมุ่งไปที่อวัยวะชนิดหนึ่งเป็นพิเศษ นั่นคือ ดวงตา เหตุเพราะว่า ด้วยธรรมชาติของดวงตาจะมีความไวและอ่อนต่อแสงเป็นพิเศษ เมื่อดวงตาสัมผัสกับแสง โดยเฉพาะในเวลากลางคืน ดวงตาก็จะจับจ้องไปที่แสงนั้นโดยอัตโนมัติ และคุณสมบัติของแสงเลเซอร์เองก็มีปฏิกิริยาต่อดวงตา มากกว่าอวัยวะส่วนอื่นๆ ของร่างกาย การพัฒนาอาวุธเลเซอร์ให้มีความหมายทำลายการมองเห็นของบุคคลนี้ ได้มีการค้นคว้าและพัฒนาในบางประเทศ รวมทั้งได้มีการณีเหตุการณ์ที่ดวงตาได้รับอันตรายจากการใช้อาวุธเลเซอร์เกิดขึ้นมาให้เห็นแล้ว จนส่งผลให้เกิดความห่วงใยถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของของอาวุธชนิดนี้

การควบคุมอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดตกอยู่ภายใต้ทั้งหลักกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ได้วางหลักเกณฑ์ที่สำคัญหลายประการเพื่อควบคุมผู้ที่เป็นฝ่ายในการสู้รบในการปฏิบัติการทางการทหารของตน ได้แก่ หลักผู้เป็นฝ่ายในการพิพาทด้วยอาวุธจะถูกจำกัดสิทธิที่จะเลือกวิธีและวิถีทางทำสงคราม หลักการห้ามใช้อาวุธที่อาจก่อให้เกิดการบาดเจ็บร้ายแรงเกินเหตุหรือความทุกข์ทรมานโดยไม่จำเป็น หลักความเป็นสัดส่วนระหว่างความเสียหายกับความจำเป็นทางทหาร หลักการที่ต้องแยกพลเรือนและพลรบออกจากกัน หลักการห้ามใช้อาวุธที่ขาดความแม่นยำในการโจมตี และข้อกำหนดมาแต่ดั้งเดิม หลักการทางกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศเหล่านี้ได้รับการยอมรับและการปฏิบัติจากรัฐมาเป็นระยะเวลาช้านานแล้ว จนอาจกล่าวได้ว่า หลักการเหล่านี้เป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่จะนำมาปรับใช้ในยามที่เกิดข้อพิพาททางอาวุธขึ้น นอกจากนี้ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้มีการนำหลักที่กล่าวมาข้างต้น มาเป็นองค์ประกอบในการให้ความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธนิวเคลียร์ โดยปรากฏอยู่ในความเห็นแนะนำ (advisory opinion) ของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี The Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons ในปี ค.ศ. 1996 เมื่อหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่าง

ประเทศก็ยอมผูกพันให้ประเทศต่างๆ ต้องปฏิบัติตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ด้วยเหตุผลที่ว่า หลักเกณฑ์เหล่านี้ไม่มีสภาพบังคับที่เด็ดขาด ประเทศที่กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามอาจถูกประณามจากประเทศอื่น แต่มิได้มี sanction อื่นๆ ที่จะมาบังคับให้ประเทศต้องปฏิบัติตามได้

นอกจากนี้แล้ว การควบคุมอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดยังอยู่ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศในรูปของสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการห้ามหรือการจำกัดการใช้อาวุธที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายอันเกินขนาดหรือไม่จำกัดเป้าหมาย ค.ศ. 1980 และพิธีสารฉบับที่ 4 ว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด ค.ศ. 1995 ซึ่งปัจจุบันมีประเทศที่ร่วมลงนามในตัวอนุสัญญาแล้วทั้งสิ้น 50 ประเทศ และมีประเทศที่ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาทั้งสิ้น 94 ประเทศ ในส่วนของพิธีสารฉบับที่ 4 นั้น มีประเทศให้สัตยาบันแล้วทั้งสิ้น 75 ประเทศ หากเราพิจารณาจำนวนประเทศที่ร่วมลงนามและให้สัตยาบันแล้ว จะเห็นได้ว่า ยังมีจำนวนไม่มากนัก เมื่อทำการเปรียบเทียบกับอนุสัญญาทางอาวุธประเภทอื่น เช่น อนุสัญญาว่าด้วยการห้ามใช้ สะสม ผลิตและโอน และการทำลายทุ่นระเบิดสังหารบุคคล ค.ศ. 1997 มีประเทศลงนามทั้งสิ้น 139 ประเทศ อนุสัญญาว่าด้วยการห้ามพัฒนา ผลิต สะสมและใช้อาวุธเคมี และว่าด้วยการทำลายอาวุธเหล่านั้น ค.ศ. 1993 มีประเทศสมาชิกทั้งสิ้น 157 ประเทศ เป็นต้น และข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ ประเทศมหาอำนาจที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และเป็นประเทศที่ผลิตอาวุธเลเซอร์มากเป็นอันดับต้นๆ ของโลกอย่างประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ยังมีได้ลงนามหรือให้สัตยาบันต่อพิธีสารฉบับที่ 4 ว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดแต่อย่างใด

พิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด ค.ศ. 1995 เป็นความพยายามที่ประสบความสำเร็จของประชาคมระหว่างประเทศที่ต้องการจะให้มีความผูกพันทางกฎหมายออกมาควบคุมอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดโดยเฉพาะ เนื่องจากได้ตระหนักและหวั่นวิตกถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อปัจเจกชนและสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมภายในหรือสังคมระหว่างประเทศ หากปล่อยให้อาวุธชนิดนี้ได้มีการใช้อย่างแพร่กระจาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากอาวุธชนิดนี้ตกไปอยู่ภายในความครอบครองของกลุ่มผู้ก่อการร้าย กลุ่มอาชญากร หรือกลุ่มองค์กรค้ายาเสพติด และพิธีสารฉบับนี้ยังเป็นครั้งแรกที่มีการห้ามใช้และห้ามโอนซึ่งอาวุธเฉพาะแบบในกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

เมื่อได้ทำการศึกษาถึงบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยอาวุธที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายอันเกินขนาดหรือไม่จำกัดเป้าหมาย ค.ศ. 1980 และพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด ค.ศ. 1995 ประกอบกันแล้วพบว่า กฎหมายยังมีความไม่ชัดเจนในบางประการ รวมทั้ง

การขาดมาตรการบางอย่างที่ควรจะมีเพื่อให้การบังคับใช้ของอนุสัญญาและพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งในส่วนของพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดนั้นเป็นผลมาจากการที่ประชุมระหว่างประเทศไม่มีระยะเวลาในการพิจารณาเพียงแค่ 4 วัน อีกทั้งท่าทีของประเทศมหาอำนาจบางประเทศอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีบทบาทอย่างสูงต่อการจัดทำพิธีสารฉบับนี้ โดยจะเห็นได้ชัดเจนว่า หลักการส่วนใหญ่ปรากฏในพิธีสาร จะเป็นการดำเนินตามแนวนโยบายเกี่ยวกับอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดที่ประกาศโดยกระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกา

ปัญหาความไม่ชัดเจนของพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดเกิดขึ้นมาเนื่องจากการขาดคำนิยามของคำว่าอาวุธเลเซอร์และระบบเลเซอร์ที่ต้องห้ามและได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติในพิธีสารตามลำดับ การขาดมาตรการทางกฎหมายในการบังคับให้เป็นไปตามพิธีสาร การขาดองค์กรที่มีหน้าที่อย่างชัดเจนในการควบคุมตรวจตรา และการขาดมาตรการในการลงโทษหากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำการอันเป็นการละเมิดต่อพันธกรณีที่มีตามพิธีสารฉบับนี้ รวมทั้งบทบัญญัติที่มีการเปิดช่องให้มีการใช้อาวุธเลเซอร์บางประเภท แม้ผลจากการใช้อาวุธนั้นจะเป็นเหตุให้เกิดอาการตาบอดได้

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จำเป็นจะต้องอาศัยฐานทางกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่ว่าด้วยหลักกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศเข้ามาเป็นส่วนช่วยในการควบคุมการใช้อาวุธ โดยหลักจารีตประเพณีระหว่างประเทศนี้จะมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อกรณีประเทศที่มีได้ลงนามหรือให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการห้ามหรือการจำกัดการใช้อาวุธที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายอันเกินขนาดหรือไม่จำกัดเป้าหมาย ค.ศ. 1980 และพิธีสารฉบับที่ 4 ว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด ค.ศ. 1995 นอกจากนี้ ยังต้องอาศัยความร่วมมือทั้งในระดับระหว่างประเทศและระดับภายในประเทศที่จะเข้ามาแก้ไขข้อบกพร่องหรืออุดช่องว่างของความไม่ชัดเจนของพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด ซึ่งในระดับภายในประเทศนั้นกฎหมายภายในเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการที่จะทำให้หลักการเกี่ยวกับการควบคุมอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังเช่น กฎหมายของประเทศออสเตรเลียที่มีได้กำหนดเฉพาะแต่การห้ามใช้หรือการห้ามโอนอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงกระบวนการอื่นๆ อันเกี่ยวเนื่องกับอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดและส่วนประกอบของอาวุธ ได้แก่ การห้ามการได้มา การครอบครอง การพัฒนา การซื้อขาย การประดิษฐ์ การแลกเปลี่ยน การนำเข้าหรือการส่งออก หรือกฎหมายของประเทศอังกฤษที่กำหนดให้ การกระทำในลักษณะของการเตรียมการเพื่อ

จะใช้อาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดเป็นความผิด เป็นต้น นอกจากนี้ กฎหมายภายในจะเป็นตัวที่มีผลบังคับใช้ต่อกลุ่มบุคคล รวมถึง Non – State Actor โดยตรง การที่กฎหมายภายในมีความเข้มแข็งและมีบทลงโทษ ก็จะสามารถทำให้การควบคุมอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดมีประสิทธิภาพ

ในระดับระหว่างประเทศนั้น นอกจากการเห็นควรให้มีมาตรการเพิ่มเติมทางกฎหมายแล้ว ความร่วมมือของนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศก็มีส่วนสำคัญที่จะทำให้มาตรการในการควบคุมการใช้อาวุธสัมฤทธิ์ผลได้ ตัวอย่างเช่น การที่ สหภาพยุโรปได้ออกประกาศเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกของตนให้สัตยาบันแก่พิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด เป็นต้น และเมื่อใดก็ตามที่ประชาคมระหว่างประเทศประสบความสำเร็จในการควบคุมอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด จะถือได้ว่าเป็นนิมิตหมายอันดีที่บุคคลทุกคนในสังคมจะไม่ต้องหวงวิตกต่อความน่ากลัวและความทุกข์ทรมานจากการใช้อาวุธชนิดนี้อีกต่อไป อันจะนำมาซึ่งความสงบสุขต่อสังคมทั้งสังคมภายในประเทศและสังคมระหว่างประเทศ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์และศึกษาถึงประเด็นปัญหาต่างๆ ดังที่เสนอมานี้ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

- 1) ในประเด็นปัญหาเรื่องการขาดคำนิยามที่จำเป็นในพิธีสารนั้น ผู้เขียนขอเสนอว่า ควรมีการกำหนดให้ชัดเจนว่า อาวุธเลเซอร์หมายถึงความถึงอะไร และมีความแตกต่างประการใดบ้างกับระบบเลเซอร์ ซึ่งระบบเลเซอร์นี้ควรมีการให้ความหมายว่า การใช้เลเซอร์ในลักษณะใดบ้างที่ถือว่าเป็นการใช้ในลักษณะที่ไม่ใช้อาวุธ เหตุเพราะว่าตามพิธีสารกำหนดยกเว้นกรณีการใช้ระบบเลเซอร์ที่ขอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่ได้มีการระบุว่า ระบบเลเซอร์ที่ขอบด้วยกฎหมายนี้ เป็นการขอบด้วยกฎหมายอะไร ดังนั้น หากพิธีสารกำหนดรายละเอียดในส่วนนี้ จะทำให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ คำว่ามาตรการที่เหมาะสมที่รัฐภาคีพึงจะมีต่อการใช้อาวุธเลเซอร์นั้น ควรมีการกำหนดเป็นแนวทางว่า มาตรการที่เหมาะสมคือมาตรการที่มีรูปแบบเช่นไร เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่แตกต่างกันในแต่ละรัฐ

2) ประเด็นข้อห้ามของพิธีสารที่ห้ามเฉพาะอาวุธเลเซอร์ที่ถูกออกแบบมาเป็นพิเศษเป็นเหตุให้บุคคลต้องตาบอดจนนำไปสู่การสูญเสียการมองเห็นอันไม่อาจกลับคืนมาได้ดังเดิมนั้น ผู้เขียนมีความเห็นว่า พิธีสารฉบับนี้มีขึ้นโดยมีพื้นฐานมาจากการวิตกกังวลต่อเหยื่อที่ต้องตาบอดอันเป็นผลมาจากการใช้อาวุธ ซึ่งต่อไปในอนาคตอาจมีการผลิตอาวุธชนิดใหม่ที่เป็นเหตุให้เกิดอาการตาบอดได้เช่นเดียวกับอาวุธเลเซอร์ ดังนั้น จึงควรกำหนดห้ามการทำให้ตาบอดเป็นวิธีการในการสู้รบ (blinding as a method of warfare) เพราะจะครอบคลุมถึงการใช้อาวุธทุกประเภทที่เป็นเหตุให้เกิดอาการตาบอด ในประเด็นข้อห้ามการโอนนั้น ผู้เขียนมีความเห็นว่า ควรกำหนดเพิ่มเติมห้าม "การรับโอน" ด้วย เพื่อจะได้ป้องกันการแพร่กระจายอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3) นอกจากข้อห้ามการใช้ และการโอนแล้ว ควรเพิ่มเติมข้อกำหนด ห้ามการผลิต พัฒนา สะสม ครอบครอง ซึ่งอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดไว้ในพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดด้วย เพราะหากพิธีสารมีเพียงแต่ข้อห้ามการใช้และการโอน แต่ยังไม่เปิดช่องให้มีการผลิตและการพัฒนาอาวุธเลเซอร์แล้วละก็ เราอาจจะเห็นการใช้อาวุธชนิดนี้ได้มากขึ้นในการสู้รบ

4) มาตรการในทางกฎหมายในการบังคับ (enforcement) องค์การที่มีหน้าที่อย่างชัดเจนในการควบคุมตรวจตรา (implementation and monitoring) และมาตรการในการลงโทษหากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำการอันเป็นการละเมิดต่อพันธกรณีที่มีตามพิธีสารฉบับนี้ (sanction) ควรจะถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาในที่ประชุมระหว่างประเทศ เพื่อที่จะได้ทำให้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการห้ามหรือการจำกัดการใช้ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายอันเกินขนาดหรือไม่จำกัดเป้าหมาย ค.ศ. และพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด ค.ศ. 1995 มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการใช้บังคับตามอนุสัญญาและพิธีสารต่อไป นอกจากนี้ ยังต้องอาศัยหลักกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่วางหลักเกี่ยวกับวิธีการในการทำสงครามมาเป็นส่วนช่วยในการควบคุมประเทศต่างๆ เพื่อมิให้มีการใช้อาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด

5) เนื่องจากพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดมีผลผูกพันเฉพาะรัฐภาคีที่ทำการลงนามหรือให้สัตยาบันต่อพิธีสารเท่านั้น อันเป็นไปตามหลักของกฎหมายสนธิสัญญา แต่พิธีสารฉบับนี้ จะไม่มีผลต่อรัฐที่ไม่ใช่ภาคี รวมทั้งกลุ่ม Non - State Actor ดังนั้น ในส่วนของรัฐที่ไม่ใช่ภาคี ควรมีการรณรงค์ผลักดันให้รัฐลงนามและให้สัตยาบันในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการห้ามหรือการจำกัดการใช้ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายอันเกินขนาดหรือไม่จำกัดเป้าหมาย ค.ศ. และพิธีสาร

ว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด ค.ศ. 1995 โดยเร็วและมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในส่วนของกลุ่ม Non – State Actor นั้น การควบคุมการใช้อาวุธเลเซอร์จะต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในรัฐนั้นๆ ในการสร้างมาตรการภายในประเทศเข้ามาควบคุมตรวจตรา เพราะพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด จะมีผลเฉพาะต่อรัฐเท่านั้นไม่รวมถึงปัจเจกชน

6) ความร่วมมือในระดับระหว่างประเทศเป็นกลไกสำคัญในการที่จะทำให้การควบคุมอาวุธเลเซอร์มีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในระดับระหว่างประเทศนี้ ต้องอาศัยความจริงใจของรัฐแต่ละรัฐเป็นสำคัญ ดังนั้น รัฐที่ยังมิได้ลงนามหรือให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการห้ามหรือการจำกัดอาวุธที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายอันเกินขนาดหรือไม่จำกัดเป้าหมาย ค.ศ. 1980 และพิธีสารฉบับที่ 4 ว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด ค.ศ. 1995 ควรจะมีการเร่งการพิจารณาภายในรัฐและลงนามหรือให้สัตยาบันต่อกฎหมายนี้โดยเร็ว นอกจากนี้ รัฐที่ได้ลงนามหรือให้สัตยาบันไปแล้ว ควรมีการออกกฎหมายหรือข้อกำหนดภายในรัฐของตนมาโดยเฉพาะ เพื่อที่จะทำให้การควบคุมการใช้อาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดภายในรัฐนั้นๆ มีประสิทธิภาพ เมื่อกลไกภายในประเทศมีความแข็งแกร่ง ย่อมส่งผลดีต่อสังคมระหว่างประเทศด้วย

7) นอกเหนือไปจากความจริงใจของรัฐแล้ว ความร่วมมือของกลุ่มองค์การระหว่างประเทศต่างๆ ก็ควรมีบทบาทต่ออาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มองค์การระหว่างประเทศที่มีกองกำลังเป็นของตนเอง เช่น องค์การสนธิสัญญาป้องกันแอตแลนติกเหนือ (NATO) ควรจะมีการจัดทำแผนนโยบายหรือข้อกำหนดห้ามมิให้มีการใช้อาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด นอกจากนี้ ควรมีแผนการปฏิบัติการหรือมาตรการในการใช้ระบบเลเซอร์อื่นทางการทหารที่ไม่ตกอยู่ภายใต้ข้อห้ามของพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด ค.ศ. 1995 เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีความเสียหายต่อดวงตาอันเป็นผลมาจากการใช้ระบบเลเซอร์ที่ขอบด้วยกฎหมาย

8) ในส่วนของประเทศไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งพิจารณาถึงการเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการห้ามหรือการจำกัดการใช้ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายอันเกินขนาดหรือไม่จำกัดเป้าหมาย ค.ศ. และพิธีสารว่าด้วยอาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด ค.ศ. 1995 เพื่อแสดงให้เห็นประชาคมระหว่างประเทศเห็นว่า ประเทศไทยมีความห่วงใยต่อการใช้อาวุธที่ก่อให้เกิดความเสียหายอันร้ายแรงนี้ และเป็นการสนับสนุนประชาคมระหว่างประเทศในการห้ามการใช้อาวุธเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด เพื่อยังผลให้มีความสงบสุขเกิดขึ้นในโลกต่อไปในภายภาคหน้า